

BEJT FAKT DOBREJ

Je to už hodně dávno. Tenkrát jsme měli zelenou Škodovku 100 a jeli jsme na podzimní víkend na Šumavu. Byl pátek a já ten den měl dobrý pocit, že se mi mnohé podařilo a že umím. Cestou ještě přistoupila kamarádka s malejma dcerkama, na zadní okno rozložila napečené koláče, pochválila mne a jeli jsme. Řídil jsem již několik let a pamatuji si, že tenkrát jsem měl den, kdy jsem věděl, že jsem už i dobrej řidič. Již jsem vše zvládal a vše znal a nejen to. Cestou se modrý den proměnil v šedivý podvečer a od Vimperka již byla jen černá noc. Původní poměrně teplé odpoledne za okny auta nenápadně přešlo v mrazivý večer, ale se sebou spokojený řidič to netušil a stoupal svižně lesní silnicí do kopce směrem k Novým Hutím. Čím výše, tím jasnější bylo nebe a pak se objevil i měsíc. Byl skoro úplněk. Že si ten svit měsíce ještě pamatuji tak dobře? To je prosté, ve svitu měsíce se najednou zaleskla zatáčka a dřív, než jsem pochopil proč, už se auto točilo na náledí. Několik otoček a pak šup ze silnice rovnou pozadu do lesa a už se ani nehnulo. Žádná rána se neozvala, vše bylo plynulé a měkké. Vzadu popadaly koláče na spící holky, a když začaly, probuzené, pobrekávat, utěšil je klidný hlas kamarádky: "Nic se nestalo, jen jsme havarovali."

Dřív, než jsme stačili sami reagovat, již se blížily na té opuštěné silnici, kde jezdilo málo aut i ve dne, dva reflektory a zastavily u nás. Vyběhlo pět chlapů, zajímali se, zda jsme v pořádku, konstatovali, jak jsme šikovně do lesa zaletěli mimo stromy a kameny, a rovnou nás vytlačili, okoukli mírně pomuchlaný blatník, popřáli dobrý dojezd a byli pryč. A my mohli dojet do chaloupky.

Když jsem to pak vyprávěl, zdůrazňoval jsem, že jsem věděl, jak je nebezpečné narazit bokem na strom, a že se mi podařilo alespoň "zacouvat" do lesní proluky.

S odstupem jsem pochopil, že to není pravda, že si to jen nalhávám a ještě tomu i věřím. To auto se zatočilo a zaletělo do lesa, jak mu velely fyzikální zákony. Samo auto i s řidičem a těmi, které vezl.

S odstupem jsem pochopil, že to bylo velmi jemné, leč důrazné varování. Kdybych neměl pocit, jak jsem dobrej, tak jsem třeba mohl mít pocity jiné - třeba že venku mrzne a že je třeba se soustředit ne na samolibé myšlenky, ale na řízení a tak... Poučení. Tuze cenné.

To ale není celé.

Mám pocit, že to je již dávno, ale není to zase tak dlouho. Jel jsem na podzim ze Šumavy. Večer a sám. Bylo teplo, nemrzlo. Jel jsem ze setkání, kde jsem byl cosi sdělovat. Obsah slov není podstatný, podstatné je, že jsem měl dobrý pocit, že se mi to povedlo. A byl v tom i pocit toho, že jsem byl dobrej. Nebyl moc silný, ale byl. Byl neúměrně silnější tomu, co jsem si "směl" dovolit.

Široká silnice vedla lesem, přede mnou jelo větší auto, proti se blížil kamion. Náhle jsem spatřil, jak auto vpředu nadskočilo a začalo kličkovat a cosi se od něj koulelo souběžně s kamionem. Vyhnut jsem se tomu nemohl, nebylo kam, nezbylo než onen "balík" vzít mezi koly. Také mne to nadhodilo a začal jsem kličkovat a za mnou další auto totéž...

S rachtáním jsem zastavil na opuštěné zastávce autobusu. A hned se zde objevilo jiné auto a z něj vystoupily dvě holky a kluk a že to viděli, že to byl přejetý kanec odhozený nákladňákem, a hned mi ty holky začaly s baterkou v ruce a bez ptaní rovnat utržené plasty pod autem a nabízely, že pojedou za mnou, kdybych měl problémy s dojetím a... Ta péče mne dojala...

A pak se mi cestou oba příběhy propojily a já jsem tuze silně a věřím, že definitivně, pochopil, co to je být "ale fakt dobrej" a kam to vede. Tenkrát jsem o tom nikomu neříkal. To poznání bylo zcela privátní a tuze důležité a nesmělo se ředit vyprávěním.

Nyní je to již celé, ale ještě tomu něco chybí. Poučení.

Dalo by se očekávat konstatování, že za namyšlenost následoval trest. Ale pak by bylo třeba také odpovědět, kdo ho komu udělil. Možná se nabízí poučné odpovědi, ale ty, které tuším, ty již neberu.

Tenkrát tam bylo náledí a já se nesoustředil, jak jsem měl. A pak jsem si ještě nalhával. Ale časem jsem to pochopil.

Tentokrát zde byl přejetý divočák a tuším, že se nedalo dělat mnoho jiného. (Kamarád, k němuž jsem ten večer již nedorazil, ač jsem měl, mi to shrnul slovy: "To víš, kanec je kanec a kancem zůstane.")

To vše, co z toho vyplynulo jako ponaučení, jsem si nechal vyplynout sám. Poučil jsem se z prožitku, který mi situace připravila. A vím, že toto již dělat nechci a nebudu. Neříkám nesmím, ale nebudu. Nezakazuji si, ale dospívám k poznání. Díky situaci a následnému svému prožitku jsem něco poznal. To je daleko více než zákaz. Byť zákaz vlastní. Zákaz je násilný. Poznání je přirozené, jasné.

Pocit, "že jsme fakt dobří", plyne z našeho ega, které se potřebuje pochlubit, pokochat a zazářit si. Ale ta jeho zář je jako světlo baterky, která s novou baterií a v noci svítí sice silně, ale do svítání nevydrží, baterie se brzo vybijí. A ranní svítání by baterku stejně přezářilo...

M. Zámečník
(květen, 2005)